

**Sosiaali- ja terveystalokunnan mietintö n:o 49 hallituksen
esityksestä laiksi vuodelta 1993 perittävästä palkansaajan työttö-
myysvakuutusmaksusta**

Eduskunta on 8 päivänä joulukuuta 1992 lähettänyt sosiaali- ja terveystalokuntaan valmistelevalle käsitteltäväksi hallituksen esityksen n:o 339 laiksi vuodelta 1993 perittävästä palkansaajan työttömyysvakuutusmaksusta.

Asian johdosta ovat valiokunnassa olleet kuultavina vanhempi hallitussihteeri Hannu Hakkola sosiaali- ja terveystministeriöstä, budjettineuvos Pertti Tuhkanen valtiovarainministeriöstä, osastopäällikkö Kaarina Ronkainen ja osastopäällikkö Antti Arola kansaneläkelaitoksesta, asiamies Pekka Piispanen Suomen Työntantajain Keskusliitosta edustaen myös Työttömyyskassojen Keskuskassaa, sosiaalipoliittinen asiamies Markku Koponen Liiketyöntantajain Keskusliitosta, tutkimussihteeri Mirja Janérus Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestöstä, toimitusjohtaja Juhani Talonen Työttömyyskassojen Yhteisjärjestöstä sekä varapuheenjohtaja Juhani Rantanen ja hallituksen jäsen Marita Roivas Valtakunnallisesta työttömien toimikunnasta.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan palkansaajilta perittäväksi vuonna 1993 työttömyysturvan kustantamista varten työttömyysvakuutusmaksu, jonka suuruus on 0,2 prosenttia veron ennakkoperinnän alaisesta palkasta. Esitys liittyy vuodelle 1993 tehtyyn tulopoliittiseen sopimukseen ja valtion talousarvioesitykseen vuodelle 1993. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1993 alusta.

Työttömyysturvan rahoitus on järjestettävä kestäväällä ja oikeudenmukaisella tavalla ottaen huomioon eri maksajien maksusuudet ja maksujen vastaavuus saatuihin etuihin. Ansioon suhteutettujen järjestelmien tasauksella voidaan

myös jakaa tasaisemmin kustannusvastuuta koko järjestelmään. Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksulla on myös luotava edellytyksiä järjestelmän uudistamiselle siten, että maksut vastaavat kassajärjestelmän etuuksia maksujen suhteessa. Järjestelmän toimeenpano ei saa aiheuttaa työntantajille kohtuuttomia kustannuksia, vaan pyrkimyksenä on oltava hallinnollinen keveys.

Työntantajien työttömyysvakuutusmaksu saattaa rasittaa kohtuuttomasti erityisesti pienyrityksiä ja heikentää niiden mahdollisuuksia työllistämiseen. Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että työntantajien työttömyysvakuutusmaksujärjestelmän on oltava joustava ja että maksut voidaan jaksottaa tasaisesti vuoden aikana.

Valiokunta edellyttää, että hallitus selvittää vaihtoehtoiset mallit työttömyysturvan pitkän jätteen rahoitusjärjestelmäksi yhteistyössä työmarkkinajärjestöjen kanssa.

Kun eduskunnan käsiteltävänä on hallituksen esitys n:o 200, jonka mukaan tulo- ja varallisuusverolaki (1240/88) kumotaan, esittää valiokunta lakiehdotuksen 2 §:ssä olevan viittauksen muuttamista koskemaan ehdotetun tuloverolain 77 §:ää.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä sosiaali- ja terveystalokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Näin ollen valiokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

Laki

vuodelta 1993 perittävästä palkansaajan työttömyysvakuutusmaksusta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
(Kuten hallituksen esityksessä)

2 §
Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun suuruus on 0,2 prosenttia henkilön ennakkopereintälain (418/59) 4 §:n tarkoittamasta palkasta,

tuloverolain (/) 77 §:n mukaisesta palkkatulosta ja rajoitetusti verovelvollisen tulon ja varallisuuden verottamisesta annetun lain (627/78) 4 §:n tarkoittamasta palkasta.

3—10 §
(Kuten hallituksen esityksessä)

Helsingissä 15 päivänä joulukuuta 1992

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Skinnari, varapuheenjohtaja Taina ja jäsenet Ala-Harja, U. Anttila, Antvuori, Hiltunen, Hurskainen, Kaup-

pinen (osittain), Kemppainen, Kuittinen, Muttilainen, Nordman, O. Ojala, Perho-Santala, Puhakka, Puisto ja Stenius-Kaukonen.

Vastalause

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki vuodelta 1993 perittävästä palkansaajan työttömyysvakuutusmaksusta. Kaikki työ- tai virkasuhteessa taikka muussa palvelussuhteessa olevat henkilöt osallistuisivat vuonna 1993 työttömyysturvan kustantamiseen työttömyysvakuutusmaksulla, jonka suuruus olisi 0,2 prosenttia veron ennakkopereinnän alaisen palkan määrästä.

Esitystä perustellaan vuotta 1993 koskevalla tulopoliittisella sopimuksella ja siihen sisältyvillä pöytäkirjamerkinnöillä. Esityksestä ilmenee, että palkansaajilta kerättävien työttömyysvakuutusmaksun tuotto käytettäisiin 60 miljoonaa markkaa ylittävältä osalta valtion rahoitusosuuden vähentämiseen.

Työttömyyskassojen rahoituksessa palkansaajien osalta pohdittiin lain valmisteluvaiheissa erilaisia vaihtoehtoja. Mielestämme tämä rahoitustapa, jonka hallitus nyt on valinnut, ei ollut tarkoituksenmukaisin vaihtoehto. Kannatamme poikkeuksellisen suurten työttömyysvakuutusmenojen aikana, että myös palkansaajilta voidaan kerätä varoja työttömyysturvan kustannuksiin. Tähän tarkoitukseen uusi laki ei kuitenkaan ole oikea vaihtoehto, vaan varat olisi voitu kerätä tuloveron progressiota nostamalla — eli enemmän hyvätuloisilta kuin vähätuloisilta.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että lakiehdotus hylättäisiin.

Helsingissä 15 päivänä joulukuuta 1992

Marjatta Stenius-Kaukonen

Outi Ojala